

Racionalització És un procés que consisteix en eliminar arrels del denominador de fraccions.

Podem distingir dos casos.

a) El denominador és de la forma \sqrt{a}

Exemple: Racionalitzar $\frac{10}{\sqrt{5}}$ En aquest cas, la rationalització consisteix en multiplicar l'expressió a rationalitzar per una fracció on el numerador i el denominador coincideixen amb el denominador de la fracció que hem de rationalitzar ($\sqrt{5}$). Així:

$$\frac{10}{\sqrt{5}} \cdot \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5}} = \frac{10 \cdot \sqrt{5}}{5} = 2 \cdot \sqrt{5}$$

b) El denominador és de la forma $\sqrt{a} + b; \sqrt{a} - b; a + \sqrt{b}; a - \sqrt{b}$ En aquest cas la multiplicació per rationalitzar es fa per una fracció on el numerador i el denominador tornen a ser iguals i són el conjugat del denominador de la fracció que s'ha de rationalitzar. El conjugat és repetir l'expressió, però canviant el signe de l'operació. Així el conjugat de $\sqrt{a} + b$ és $\sqrt{a} - b$ i així s'aniria fent amb les diferents expressions.

Exemple: Racionalitzar $\frac{3}{2 - \sqrt{3}}$ El conjugat del denominador és $2 + \sqrt{3}$, així la rationalització quedaria:

$$\frac{3}{2 - \sqrt{3}} \cdot \frac{2 + \sqrt{3}}{2 + \sqrt{3}} = \frac{3 \cdot (2 + \sqrt{3})}{4 + 2\sqrt{3} - 2\sqrt{3} - (\sqrt{3})^2} = \frac{3 \cdot (2 + \sqrt{3})}{4 - 3} = 3 \cdot (2 + \sqrt{3})$$

La rationalització facilita les operacions de suma i resta amb fraccions, ja que calcular el mínim comú múltiple dels denominadors és molt més fàcil si els denominadors només són números i no apareix cap arrel.